

E-8

859

ΕΚΛΙΣΙ

ΤΥ ΚΡΑΙΤΑΠΑΚΣΟΓΙΥΖ

Σ' ΟΛΙΑ ΤΑ ΚΑΠΝΟΦΙΤΕΦΤΙΚΑ ΝΙΚΟΚΙΡΙΑ

ΤΥ ΒΟΡΙΥ ΚΑΦΚΑΣΥ

Γ.Π.Ε.Κ.Ε. ΟΠΕΑ

ΛΗΤΡ. 1930

ΛΗΤ. ΝΩ 4-1387

ΕΚΔΟΣΙ ΚΡΑΙΤΑΠΑΚΣΟΓΙΥΖ

Ροστόβ-Ντον 1930

Обращение Крайтабаксоюза ко
всем табаководческим хозяйствам
Северо-Кавказского Края

Ростов-дон. Тип. греческого из-ва „Коммунистис“ зак. 141
Крайлит № А 49-10 разм. А5—125x176 тир. 5000

1. ΑΣ ΕΚΣΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕ ΤΙΝ ΒΙΟΜΙΧΑΝΙΑΝ-ΕΜΥΝ ΜΕ ΑΝΕΠΕΚΣΕΡΓΑΣΤΟΝ ΚΑΠΝΟΝ

ΑΣ ΕΧΤΕΛΥΜΕ ΠΡΙΝ ΤΙ ΠΡΟΘΕΖΜΙΑΣ
ΤΙΝ ΕΠΕΚΣΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΕ ΤΙΝ ΠΑΡΑ-
ΔΟΣΙΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ

Σίντροφι καπνοφιτεφτάδες,
κολχόζνικι κε μονονικοιρο!

Γενικα το ανεπεκξέργαστον ο καπνος τι περσιζνις
τι εσοδιάς κ' εκανίτον. Σίνχρονα με τ' ατο επερίσεπσεν
ι απέτισι (ποτρέπνοστ) για ανεπεκξέργαστον καπνον απο
μέρος τι καπνοβιομιχανίας ντο μεγαλον κε απο μέρος
τις εξαγογισ (έκςπορτ). Ολια αψτα θάλνε φαρδέα-πλα
τέα εμπροστα σιν κιθέρνισιν συ καπνοπαραγωγος κε σ'όλον
το σοβετικον το κινον τιν γνόμιν να εφαρμόζε σιν ζοιν
το αγλίγορον τιν ζαγατόφκαν κε παράδοσιν τι πρότις
εσοδιάς καπνυ, φιτέματος τυ 1930.

Το πρότον το τζάχομαν—τυ τιπсар—πρεπ οφέτος
αμέσος ίστερα ασιν επεκσεργασίαν να παραδόχκετε σιν
καπνοφιτεφτικιν κοπεράτσιαν κι' απεκι να στίλκετε σα
φάπρικας για επεκσεργασίαν.

Τα διςκολίας για ανεπεκξέργαστον καπνον (ταπά-
τσνοε σιριο), ντο περα ατόρα ι καπνοβιομιχανία-μυν

απετυν αςο κάθε καπνοφιτεφτικον κολχοζ κε αςον κα-
πνοφιτεφτιν-μονονικοχίριν να εχτελουν σιν προθεζμίαν
τα υποχρεόσεις-ατυν, όχι μόνον για το πριν τι προθε-
ζμίας παράδοσιν τον καπνον, αλα κε να δίκνε ενεργον
βοίθιαν, για να εκπληρύτε το αγλίγορον ι ζαγατόφκα
ντο εκίρικσεν ας όνομαν τι κιδέρνιςις το Λαικον Κομι-
σαριάτον Εμποριυ (Ναρχομτοργ) απο 3 Ιύνι 1930.

2. ΝΕΑ ΕΦΚΟΛΙΑΣ (ΛΓΟΤΑΣ) ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΙΝ ΤΙ ΠΡΟΘΕΖΜΙΑΣ ΖΑΓΑΤΟΦΚΑΝ.

Α) ΤΙΜΑΣ ΚΕ ΠΡΟΣΘΙΚΑΣ (ΝΑΤΠΑΦΚΑ) ΣΟ ΤΙΠΣΑΡ.

Ενορίτερα ι ρεαλιζάτςια τυ τιπςαρ κ' έτον επικερδες.
Ι βιομιχανία εκσετίμανεν πολα χαμιλα τα „τιπςαρ“,
τα οπία ίνε τα πλέον άςκεμα φίλα σο φιτον τι καπνο,
ενο ι επεκσεργαςία-τυν έτον πολα περίπλοκον. Κε σο
τέλος-τέλος ο καπνοφιτεφτες καμίαν κ' επόρνεν να περ
τα έκςοδα ντο επίνεν για τιν επεκσεργαςίαν τυ τιπςαρ.
Ατόρα με το απλοπιυμένον τιν επεκσεργαςίαν κε το
αγλίγορον τιν παράδοσιν (ζτάτςα) το τιπςαρ παρυςιαζ
μεγάλον κέρδος σον καπνοφιτεφτιν.

Σίμφονα με απόφαςιν τυ Λαικου Κομισαριάτου Εμποριυ
απο 1 Ιύνι 1930 εκαθορίςταν νέα τιμας για τα καπνα
τιπςαρ ντο γίνταν τυκόφκαν κε παραδόχκυνταν πριν
τι προθεζμίας.

1 τιμι το τιπсар εν παραπαν ασι. σκάρτας (πρακ) κε σιν τιμιν το τιпсар εκσιζύτε με το τέταρτον το ίδος (сорт), σίμφωνα με τα νέα τα εχτιμίσις (ραστσένχα) Το κιλον το τιпсар, αναλόγος με το μέρος ντο φιτρον σα διάφορα Οκρυγ θα έχι τιμιν:

1. Σο Κυпан σο ορινον ιποραχιον (γόρνι ποτ-ραχιον)—70 καπ., σο προορινον (πρετγόρνι)—64 καπ. κε σο πλανεβόι—61 καπ.

2. Σιν Ατιγέαν σο πεδιον (ραθνίνι) ιποραχιον —64 καπ. σο πλανεβόι—61 καπ.

3. Σο Κοίμσκι ραχιον σο 1-ον ραχιον—67 καπ., σο 2-ον—64 καπ., σο 3-ον—61 καπ. κε σο σελσοβέτ Κρασνοζελένι—70 καπ.

4. Σι Ανάπας το ραχιον για τα χορια Σύκο κε Τρίτον Ιντερνατσιοναλ (πρόιν Ασσχατακ)—67 καπ., κε για τ' άλλα—64 καπ.

5. Σο Μαικοп σο 1-ον ιποραχιον ορινον κε προο-ρινον—72 καπ. κε σο 2-ον στεπικον (στεπνόι)—64 κ.

6. Σιν Τσερνομόριαν.

1. Σο 2-ον ιποραχιον τιπαραλίας:

α) Ασιν Δζυγδαν ός τιν Λάζαρεφχαν—70 καπ.

β) Σο δικιτικον (ατμινιστρατίβνι) ραχιον τι Γελεν-τζικ, (χορις τιν πολιτίαν Γελεντζικ, τα σελσοβέτια Καπαρτίγκας, Ατερπίεφκας κε Πρασχοβέεφκας)—67 καπ.

γ) Σι Νοβοροσίσκι το ραγιον, σιν πολιτίαν Γελεν-
τσικ κε σα σελοσθέτια τι Καπορτίνκας, Ατερπίεφκας κε
Πρασχοδέεφκας—64 καπ.

II Σο πρότον ιποραγιον τι παραλίας, ασιν Λάξα-
ρεφκαν ύς τα σίνορα τι Απχάζιας—90 καπ. για το
Σαμσουν κε 85 καπ. για το Τραπεζοντ.

Σιμπλιοροματικα σ' αφτα τα τιμας προσθέ-
τετε 100% εαν το κολχοζ ίτε ο μονονικοκίρις
παραδίδνε τιν εσοδιαν τυ τιπσαρ ύς 15
Σεπτεμβριν κε 1-τι Οχτοβριν.

Τα καπνα ντο παραδόχκυνταν ίστερα απο 1-ι
Οχτοβριν πληρόνταν σινιθιζμένα με τα κανονικα τα
τιμας π) εκαθορίσταν για τιν εσοδιαν τυ 1930.
Το Κραιταπακσογιυζ εν θέβεν κε κ' έχι αμφιβολίαν,
ότι ι κολχόζνικι κε ι μονονικοκίριδες 'καπνοφιτεφτε, με
τον ενθυσιαζμον κε τιν εντατικιν εργασίαν-ατυν, ανε-
κάρτιτα ασα εφκολίας ντο εδόκεν ι κιβέρνισι, θα εχτε-
λυν σε πολα ολιγότερον προθεζμίαν τιν επεκσεργασίαν
τυ καπνου τιπσαρ, θα παραδίδνατο χωρις αργοπορίαν σα
αποθίκας για να στίλκετε σα φάπρικας κε αετς να
εκσεσφαλύνταν τα φάπρικας με αδιάκοπον δουλίαν

Β) ΑΠΛΟΠΙΜΕΝΑ ΤΡΟΠΥΣ ΕΠΕ- ΚΣΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Τ' όλον αφτα τα φίλα σο φiton τι καπnu, τα οπία ανάλογα με τον σπόρον τι καπnu ίνε 3-6, ονομάσκουνταν τιπ ίτε τιπсар. Αφτα τα φίλα ίνε άσχιμισ πιότιτας, χ' ίνε μασίθνι, ίνε με ολίγον αναπτυγμένα ταμάρια κε τα περισσότερα φoрас ίνε λερομένα με άμον κε χόμαν. Ενωρίτερα ι καпnoφιτεφτε ίτε κсáι χ' еμάζεβαν το τιпсар, παρα μόνον еκαθáριζαν το φiton απ' ατα τα φίλα, ίτε αν еμάζεβаната па еφíнаваната υς το μοθόπορον μαζί με όλον тιν есоdíαν κε асон μοθóπορον еρχíнаван να еφτάγνε сортирóφкан тин есоdíαν νто еμάζεβαν, ανάλογα με тин πιότιтан (κάτσεετбо), το χрóμαν, το μέγεθος τον φίλον, папысsóφкан κε тин тυχóφкан. Για όλον αфто έπρεπεν να екsοdέφκετε ποла дуlíαν, το οπίον χ' еπεбгáλνενατο ι есоdία ту тпсар. Ονταν γίνετε ζαγατόφкан πριν τι προθεζmías, τ' ιμψа аπαта та дуlíας ки χριάσκунταν. Ι сортирóφкан, το γiάλιζман τον φίλον ки папысsóφкан κсáι ки χριάσκунταν. Τα νίματα ту тпсар νεμλιαέφкунταν κε αμέсoс γίνταν тυχóφкан.

Το όλον ι τεχνικι για το πριν τι προθεζmías тин ζαγατόφкан ту тпсар ен ποла απλον κε ι καпnoφιτεφτε καλα ексérνατο. Για αфто ки θα απλύμες с' ато το ζίτιпан ала θα αναφέρoμε σύντομα та βασικα στιγμήας

(μομέντι) το τσακόματος, τι νίζκες, τι τομλένιας, τι κσεριεματι, τι νεμλιαεματι κε τι τιυκόφκας.

1. Τσάκομαν. Τα όριμα φίλα το τιπσαρ τσακόνταν κε γίνταν νίζκαν. Τα φίλα τιπσαρ ίνε 3-4 σα φιστα τι καπνυ ντο έχνε μεγάλα φίλα κε 5-6 σα φιστα ντο έχνε μικρα φίλα, Θα εγρικόμε ότι το φίλον ορίμασεν όταν κιτρινια όλον το φίλον εκσίςυ κε έχι χαραχτιριστικον γιαλάδαν (λιπκοστ). Όλον το καλίον εν το τσάκομαν να γίνετε αρχος σο θράδον απαν, ίτε το προι αν κ' εν δρόσος. Ο καπνος ντο μαζέφκετε με τον δρόσον (ροσα) φιλατ 20% νερον, το οπίον γίνετε ετία να χαλαν σιν τομλένιαν κε σο κσερίεμαν.

2. Τομλένια κε κσερίαμαν. Ι τομλένια κε το κσερίαμαν γίνταν σινιθιζμένα ίτε σον ίλεν ίτε σα κσεραντέρια ντο ζεστέφκυνταν με φωτία. Το σπουδεότερον το προτσεσ εν να γίνετε καλα τομλένιαν ο καπνον. Ο καπνον ντο γίνετε άσσεκεμα τομλένιαν απομεν με πρασινάδαν. Για να περ κανις καπνον με ιδιον κίτρινον χρώμαν, πρεπ να φροντιζ όστε σιν τομλένιαν να αλαζ το πράσινον το χρώμαν απ' ολίγον-ολίγον κι να γίνετε κίτρινον κε ατότες μονάχον να αρχινα το τελιοτικον το κσερίαμαν. Ονταν γίνετε το κσερίαμαν, πρεπ να δόχκετε όλεν ι προσοχι σα φίλα τι καπνυ κε σιν θερμοκρασίαν ντο εν απες σα φίλα. Κι πρεπ να αφιν κανις να ζεστέφκυνταν με το παραπαν τα φίλα, γιατι ατο γίνετε ετια να χαλαν ο καπνον. Τα κατότερα τα τσακόματα, ιδιέτερα το τιπσαρ

το οπίον εν το πλέον αδύνατον σχετικά με το μασίδονι
τι φιλι, σπάνια γίνετε τομλένιαν σε σορον (κύτζα). Το
καλίον εν ι τομλένια να γίνετε σε ράμας σα νίματα κε
σιν αρχιν να εδγάλνυατα σον ίλεν να ζεστέφκυνταν κε
αργότερα να εμπένε αφκα σο σαράι με σινπικνομένα
γραμας. Ο καπνον ντο γίνετε τομλένιαν με αφτον τον
τρόπον, κσερέσσκετε τελιοτικά σον ίλεν, ίτε ι τομλένια
πα κε το κσερίαμαν γίνταν σε κσεραντέρια ντο ζεστέφ-
κυνταν με φωτίαν.

3. Νεμλέεμαν (ατβαλάξιβανιε) τι καπνυ κε
τιυκόφκα. Ο καπνον ντο κσερέσσκετε σον ίλεν, ίτε σα
κσεραντέρια με φωτίαν πολλα θρυμυλίετε κι για να γίνετε
το παρακάτο ι επεκσεργασία πρεπ όλεν ι μάζα τι καπνυ
να νεμλιαέφκετε, διλαδι, να ιγρένε τα φίλα τι καπνυ
ατόσον, όστε σιν τιυκόφκαν να μι χάτε τίποτε ασο θρυ-
μυλίαγμαν.

Ο τρόπος τι νεμλιαεματι εκσαρτάτε ασα σινθίκας
(υεσλόβια) τι κερυ κε ασα πριεπασαπλένιας ντο έχι το
νιχοχιριον.

Το βασικον ι απέτισι εν να γίνετε το προτσεε
προσεχτικά, κε να μι ιγράνετε με το παραπαν ο καπνον
επιδι ο καπνον ντο ιγράνετε με το παραπαν χαν σε πιό-
τιταν.

Το πλέον απλον ο τρόπος νεμλιαεματι εν: ονταν εν
εθνοικον κερυ (αφθονα θραδιζνα κε προινα θροτυς) να

εθγάλκουνταν αςο χτίριον (πομεσζένιε) τα νίματα τι κα-
πνυ σο ανιχτον τον αέραν πριν να βασιλεθ ο ίλεν κε
να απομένε ς' αφτο τιν θέσιν ολεν τιν νίχταν ύζνα περ
ο ίλεν.

Αφτο ονταν γίνετε διο φορές ο καπνον νεμλιαέφκετε
ατοςον όστε ίστερα απ' ατο έφκολα γίνετε τιωκόφκαν.
Τα υςλόθιας τι κερυ σο κραίνεμυν σο καλοκερνον τιν
περίοδον (Ιύλιον-Αβγυςτον κε ακόμα κε τον Σεπτέβριον)
διακρίνοντε με κερασζέαν. Για τατο, για το νεμλιαεμαν τι
καπνυ κε το αγλίγορον τιν παράδοσιν-αθε εν ανάνκι να
καταρεθ κανις σε τεχνιτα τρόπυς νεμλιαεματι, όπος λ.χ.

1. *Ιγρεμαν, ράντιζμαν.* Επορι κανις να θηλ
τα νίματα τι καπνυ σε παμεσζένιαν με κσιλένεν πάτομαν,
το οπίον προιγυμένος επλίστεν καλα-καλα κε να τσανιζ
τον καπνον με καθαρον νερον αςα ραντιστίρια (οπριςκιθατελ)
(Τα καταλιλότερα ραντιστίρια ινε τα ραντιστίρια Βερμο-
ρελ ίτε Αφτομακς). Ιστερα απ' ατο πρεπ να σκεπάετε
όλεν ο καπνος με πρεζεντ κε να απομεν σε αγίχον
κατάστασιν ολόκληρον ιμερονίχτιον. Ιστερα ας ατο ο κα-
πνον γίνετε ατοςον ιγρον, πυ εφκολα γίνετε δέματα.

2. *Νεμλέεμαν σα ιπόγια.* Ονταν έχι κανένας
ιπογια (πογρεπ) ίτε ιδιέτερα παμεσζένιας για νεμλέεμαν τα
χαθένκας τι καπνυ θάλκουνταν εκι για κάμποςον κερον.
Χάρις ειν ιγρασζιαν (επορι κανις για να περισεθ τιν ιγρα-
σίαν' να θρέχι τα τυθάρια κε το πάτομαν) ο καπνος
νεμλεέφκετε κε επορι να γίνετε δέματα.

3. Νεμλέεμαν με ατμον. Το τρίτον ο τρόπος, το πλέον τελιοπιυμένον εν το νεμλέεμαν με ατμον. Γιατατο αφίνε ατμον σιν παμεσσένιαν, όπου ίνε κρεμαζμένα τα νίματα τι καπνυ ίτε τα χαβένκας. Αλλα ι παμεσσένια πρεπ να εν καλα ασπαλιγμένον χωρις τριπία ίτε σσικισίματα. Τον ατμον πρεπ να δίγνατο ατόσον, ώστε τα σταλαμίτρια να κάθουνταν σα τυθάρια. Για να περ κανις καπνον επορι να εφτάι τενεκεδένια πάκια (3-4 βετρον) με καπακ κε να εφτάγνε ε'ατα σολίναν για τον ατμον. Ατμος δόχκετε σε διάστιμαν 4—5 ορον κε ι θερμοκρασία σιν παμεσσένιαν εφταν ος 28—30 βαθμυς Κελσίου. Αμον ντο νεμλεέφκετε κάμποςον ο καπνον εδγάλνε τα νίματα ας ατο την παμεσσένιαν κε εφτάγνατα δέματα (τιυκόφκα).

Τιυκόφκα τυ τιπσαρ. Τα νίματα τι καπνυ πριν να γίνταν τιυκόφκαν πρεπ να καθαρίυνταν ασον άμον, ασο χόμαν κε άλα κε αργότερα να εμπένε τα φίλα με τα νίματα σο κιβότιον τι τιυκόφκας(τιυκόβοισινι γιάσσικ) με τα κυντζία ας εκς το μέρος. Πρέπ ε'όλια τα δέματα να δόχκετε μέγεθος κε φόρμαν σταν-ταρτ, διλαδι, 80 σαντίμετρα μάκρος κε 53 ίπκος. Τα δέματα τι καπνυ ντο ετιμάγαν με αφτο τον τρόπον φέρκουνταν σιν αποθίχιν τι καπνοφιτεφτικις κοπεράτσιας όπου ίστερα ασιν παράδοσιν γίνετε λογαριαζμος με τον καπνοφιτεφτιν απαν σα τιμας ντο έδικσαμε παραπαν.

43841